

Research Paper

Investigating the Effect of Parent Participation on Quality of Life and Adjustment in Students

*Isa Barghi¹ , Peyman Garyi Garavand¹

1. Department of Educational, Faculty of Education and Psychology, Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran.

Citation: Barghi, I., & Garyi Garavand, P. (2021). [Investigating the Effect of Parent Participation on Quality of Life and Adjustment in Students (Persian)]. *Journal of School Psycholoh and Institutions*, 9(4), 96-105. <https://doi.org/10.32598/JSPL9.4.8>

Article Info:

Received: 28 Apr 2018

Accepted: 01 Feb 2019

Available Online: 01 Jan 2021

Key words:

Parental involvement,
Quality of academic
life, Adjustment

ABSTRACT

Objective The aim of this study was The effect of parental participation on the quality of academic life and the Compatibility of students.

Methods The research method was descriptive and structural equations. The population of this study was male and female high school students in the fourth district of Tabriz in the academic year 2018-2019, which using Cochran's formula and random sampling method 371 people (172 girls and 119 boys). The instruments used included the Williams and Button quality of life questionnaire, Sinha and Singh adaptation questionnaire, and Fan and Williams academic conflict questionnaire. Data analysis using structural equation statistical test with Smart PLS.2 software was developed.

Results The results showed that there was a positive and significant relationship between parental participation and quality of academic life ($r=96.969$, $t=10$) and also between parental participation and student adjustment) ($r=0.309$, $t=4$). The structural equations also show that parental involvement plays a mediating role in students' quality of academic life and adjustment.

Conclusion Therefore, parental involvement can play an essential role in the quality of education and student adjustment.

Extended Abstract

1. Introduction

Most adolescents spend much of their time at school (McCoy, George, Cummings, & Davies, 2013). For students, a school complex is a place not only to learn lessons but also to develop social skills and competencies and improve autonomy, self-adjustment, and self-expression (Parent, Jones, Forehand, Cuellar, & Shoulberg, 2013). The role of parents is a key factor in understanding how schoolchildren adapt to the needs and con-

ditions of the school (= & Sheikh-Khalil, 2014). Parental behaviors and participation in the school are associated with many positive student outcomes (Ceballo, Maurizi, Suarez, & Aretakis, 2014). The continuous participation of parents can be effective in three areas of individual adjustment (competence, autonomy, motivation, and school-work), social adjustment (coworking with classmates and desirable social behavior), and individual emotional adjustment (Young, Austin, & Growe, 2013). Therefore, parents' positive behaviors dealing with the students' educational process can be related to positive outcomes, such as students' educational adjustment. During parent-child relationships, children learn their parents' emotional expres-

* Corresponding Author:

Isa Barghi, PhD.

Address: Department of Educational, Faculty of Education and Psychology, Azarbaijan Shahid Madani University, Tabriz, Iran.

Tel: +98 (914) 1904108

E-mail: isabarqi@yahoo.com

sions in the face of issues and use them later in life (Banner et al., 2016). Besides, parents' proper emotional control is one of the most important factors in preventing wrong and inappropriate behaviors at home and in school. Additionally, parent academic engagement, such as engagement with school officials and teachers increases the parental understanding of children's performance (Huang and Gove, 2015). Regarding the above-reviewed studies, the present research seeks to answer the question that whether parent participation significantly affects the quality of educational life and adjustment in students?

2. Materials and Methods

This research was cross-sectional in terms of implementation, descriptive applied in terms of time, and correlational in terms of the relationships between independent and dependent variables. The statistical population (N=11261) included all the male (n=6042) and female (n=5219) high school students in the fourth district of Tabriz City. The Morgan table was used to determine the sample size, so that, using the stratified random sampling method we selected 371 students, including 199 male students and 172 female students. The tools used for this study included the following three categories of questionnaires.

The students' personal-social adjustment questionnaire (Sinha & Singh, 1993) includes 39 questions assessing

the quality of life of students in school. The questions are scored on a 4-point Likert scale from 1 (strongly disagree) to 4 (strongly agree).

The 55-item students' individual-social adjustment questionnaire is scored binary (0 and 1). High and low scores in this scale indicate incompatibility and adjustment, respectively. The academic engagement inventory (Fan & Chen, 2010) is a 5-point Likert type scale, accordingly, it is differently scored. Also, it includes eight subscales of parental enthusiasm, parental involvement in extracurricular activities, parental advice, parent-school communication related to student school issues, school contact with parents, parental participation in school meetings, family regulations, and socioeconomic status.

3. Results

Out of 371 participants who answered the questionnaires, 199 students (53.5%) were male and 172 students (46.5%) were female.

Table 1 indicates the mean and standard deviation of parent participation, the quality of educational life, and student adaptation. Also, Figure shows the results of the main hypothesis testing with structural equations. It shows the standard coefficient (R) and the proposed causal relationships between parent participation, the quality of educational life, and adjustment. Table 2 reports the standard coefficients and t values. The parents' participation is positively and

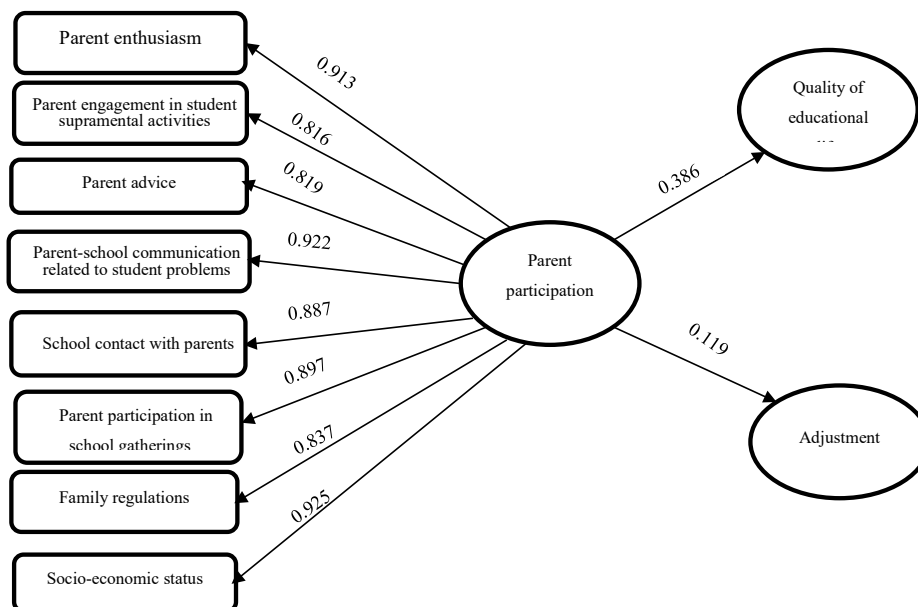

Figure 1. A practical model of the effect of parent participation on quality of students' educational life and adjustment in the standard estimation

Table 1. Mean and standard deviation of the study variables

Variables	Mean±SD
Parent participation	126.19±10.61
Quality of educational life	131.22±14.86
Adjustment	37.93±5.65

Journal of
School Psycholoh and Institutions

Table 2. Results of the SEM

Research Hypotheses	Standard Coefficient (R)	T	Results
Parent participation → Quality of educational life	0.386	10.969	Significant
Parent participation → Adjustment	0.119	4.307	Significant

Journal of
School Psycholoh and Institutions

significantly correlated with the quality of students' educational life and adjustment.

4. Discussion and Conclusion

The research findings showed that parental involvement significantly affected the quality of life and adjustment among students. Consistent with these results, McCoy et al. (2013), Hilland Hofkens (2014), Ratelle, Duchesne, and Guay (2017), Vukovic, Roberts and Green Wright (2013), and Hornby and Blackwell (2018) showed that parental involvement had a significant effect on the quality of life and compatibility. The contribution of parental academic participation is prominent in many educational aspects of students and their outcomes.

According to the Gary Desi and Ryan theory of self-determination (as cited in Vukovic et al., 2013), three categories of supportive behaviors in the field of parent-child relationships explain the adjustment behaviors in school and the quality of students' academic life. According to this theory, the first dimension of parental support is the support of autonomy so that parents consider their child as a unique and independent individual. Through such an attitude, parents behave appropriately to their child's age, identify his/her needs, and take action to address these needs. The second type of support is participation that involves allocating important resources for the child's learning. Examples of this support include signing up the child in an educational environment with high educational facilities and spending money on educational materials. Finally, the third type of support is the structure that includes a set of behaviors in which parents

provide information that the child considers the environment to be predictable, also, parents support their self-regulation and competence (Hornby & Blackwell, 2018).

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

There were no ethical considerations to be considered in this research

Funding

This research did not receive any grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors' contributions

Conceptualization and supervision, investigation, writing – original draft, and writing – review & editing, funding acquisition and resources: Both authors; Methodology, data collection, data analysis: Isa Barghi.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

تأثیر مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان

عبیسی برقی^۱، ایمان گرایبی گراوند^۲

۱. گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز، ایران.

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۰۸ اردیبهشت ۱۳۹۷

تاریخ پذیرش: ۱۲ بهمن ۱۳۹۷

تاریخ انتشار: ۱۲ دی ۱۳۹۹

چکیده

هدف: مطالعه حاضر با هدف بررسی تأثیر مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان انجام شد.**روش‌ها:** روش پژوهش توصیفی و از نوع معادلات ساختاری بود. جامعه آماری این پژوهش همه دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم آموزش و پرورش ناحیه چهار تبریز در سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ بودند که از میان آن‌ها با استفاده از فرمول کوکران و روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای ۳۷۱ نفر (۱۷۲ دختر و ۱۱۹ پسر) انتخاب شدند. ابزارهای استفاده‌شده شامل پرسش‌نامه کیفیت زندگی تحصیلی (ویلیامز و باتن)، پرسش‌نامه سازگاری (سینها و سینگ) و پرسش‌نامه درگیری تحصیلی (فن و ویلیامز) بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون آماری معادلات ساختاری با نرم‌افزار اسمارت 2.PLS صورت گرفت.**یافته‌ها:** نتایج نشان دادند که بین مشارکت والدین با کیفیت زندگی تحصیلی ($r=0/386$ ، $t=10/969$) و نیز بین مشارکت والدین با سازگاری دانش‌آموزان ($r=0/119$ ، $t=4/307$) رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین نتایج معادلات ساختاری نشان داد که مشارکت والدین نقش میانجی بین کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری در دانش‌آموزان دارد.**نتیجه‌گیری:** بنابراین مشارکت والدین می‌تواند نقش مهمی در کیفیت تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان داشته باشد.

کلیدواژه‌ها:

مشارکت والدین، کیفیت زندگی تحصیلی، سازگاری.

مقدمه

مدرسه، کمک به انجام تکالیف فرزندان، مشارکت در انجمن اولیاء و مربیان و سایر فعالیت‌های آموزشی تربیتی دانش‌آموزان انجام می‌دهند (گودال و مونتوگومری، ۲۰۱۴). اپستین^۳ (۲۰۱۳) به نقل از راتل و همکاران (۲۰۱۷) بین فعالیت‌های مشارکت والدین در مدرسه و در خانه تمایز قائل می‌شود. در مدل جامع او ترکیبی از عناصری چون والدین، یادگیری در خانه، ارتباط، مشارکت در تصمیم‌گیری و مشارکت‌های داوطلبانه در فعالیت‌های اجتماعی حضور دارند.

یک عامل کلیدی برای فهمیدن این موضوع که دانش‌آموزان چگونه خود را در مدرسه با نیازها و شرایط موجود سازگار می‌کنند، نقش والدین است (وانگ و شیخ‌خلیل، ۲۰۱۴). عاملی که می‌تواند بهترین پیش‌بینی‌کننده سلامت روان، کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری نوجوانان در مدرسه باشد (ویلیامز و سانچز، ۲۰۱۳). رفتارهای والدین و مشارکت آنان در مدرسه با بسیاری از پیامدهای مثبت دانش‌آموزان رابطه دارد (سبالو و همکاران،

اکثر نوجوانان بخش زیادی از وقت خود را در مدرسه صرف می‌کنند (مک کوی و همکاران، ۲۰۱۳). مجموعه مدرسه نه تنها مکانی برای فراگیری مطالب درسی است بلکه جایی است که در آن دانش‌آموزان تجارب و مهارت‌های اجتماعی را تقویت کرده و احساس خودمختاری، سازگاری فردی و ابراز وجود (جرئت‌ورزی) خود را توسعه می‌دهند (پرنت و همکاران، ۲۰۱۳)، اما در این بین عواملی وجود دارد که می‌تواند در کیفیت زندگی تحصیلی^۱ و سازگاری دانش‌آموزان اثرگذار باشد. یکی از این عوامل مشارکت و درگیری تحصیلی والدین بر نحوه عملکرد دانش‌آموزان در مدرسه است (وانگ، هیل و هافکنز، ۲۰۱۴).

مشارکت والدین مجموعه‌ای از فعالیت‌هایی است که والدین در خصوص یادگیری فرزندانشان برای مثال شرکت در مراسم‌های

1. Quality of college life

2. Wang, Hill & Hofkens

3. Epstein

* نویسنده مسئول:

* عبیسی برقی

نشانی: تبریز، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، گروه علوم تربیتی.

تلفن: ۱۹۰۴۱۰۸ (۹۱۴) +۹۸

پست الکترونیکی: isabarqi@yahoo.com

بوده و از طرفی دیگر درگیری و مشارکت والدین مثل تعامل با مسئولان و معلمان مدرسه می‌تواند درک والدین از عملکرد کودکان را افزایش دهد (هانگ و گوو، ۲۰۱۵). این رابطه والد فرزندی همچنین با افزایش کارآمدی تحصیلی و کیفیت زندگی تحصیلی و همچنین کم شدن نگرانی و پریشانی در یادگیری مطالب درسی همراه است (هورنلی و بلک ول، ۲۰۱۸). با توجه به مطالب بیان‌شده، تحقیق حاضر به دنبال پاسخ‌گویی به این سؤال است که آیا مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان تأثیر معنی‌داری دارد؟

روش پژوهش

این پژوهش از لحاظ معیار اجرایی توصیفی کاربردی، از لحاظ زمانی جز تحقیقات مقطعی است و از لحاظ روابط بین متغیرهای مستقل و وابسته جز تحقیقات همبستگی است.

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری: جامعه آماری این پژوهش شامل همه دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم آموزش و پرورش ناحیه چهار تبریز سال تحصیلی ۱۳۹۷-۱۳۹۸ است که به ترتیب تعداد ۵۲۱۹ نفر دختر و ۶۰۴۲ نفر پسر و در مجموع ۱۱۲۶۱ نفر هستند. برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد که مطابق آن ۳۷۱ نفر دانش‌آموز به شیوه نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای نسبتی انتخاب شدند. ۱۹۹ نفر آن‌ها دانش‌آموز پسر و ۱۷۲ نفر دانش‌آموز دختر بودند. ابزارهایی که برای این پژوهش به کار گرفته شدند شامل سه دسته پرسش‌نامه است که در ادامه نام برده می‌شوند.

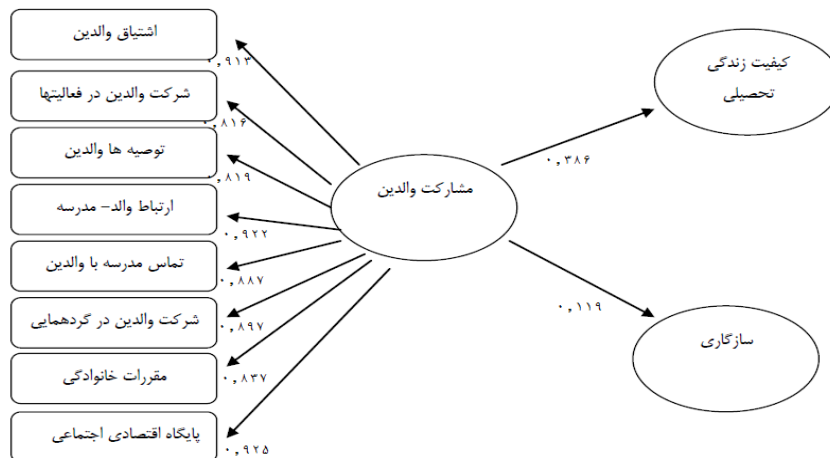
پرسش‌نامه کیفیت زندگی تحصیلی: پرسش‌نامه کیفیت زندگی تحصیلی در مدرسه برای اولین بار توسط ویلیامز (۱۹۸۱) برای سنجش رفاه و بهزیستی دانش‌آموزان دوره راهنمایی ساخته شد. بعدها چندین پژوهشگر به بررسی روایی و پایایی این پرسش‌نامه پرداختند که از جمله آن‌ها آینلی و بروک (۱۹۹۲)، آینلی و شیرت (۱۹۹۲) و فلین (۱۹۹۳) و در اخیرترین بررسی اندرسون و بروک (۲۰۰۰) هستند. این ابزار خودگزارشی ۳۹ سؤالی است و کیفیت زندگی دانش‌آموزان در مدرسه را می‌سنجد. این ابزار هم نمره کلی و هم نمره‌های خرده‌مقیاس‌ها را به طور جداگانه محاسبه می‌کند. سؤال‌ها در یک مقیاس چهارنقطه‌ای لیکرت از یک (کاملاً مخالفم) تا چهار (کاملاً موافقم) پاسخ داده می‌شوند و شامل خرده‌مقیاس‌های رضایت عمومی، عواطف منفی، رابطه با معلم، فرصت، پیشرفت، ماجراجویی و انسجام اجتماعی هستند. بررسی‌هایی که برای تعیین روایی و پایایی این مقیاس انجام شده‌اند، روایی و پایایی آن را تأیید کرده‌اند.

پرسش‌نامه سازگاری فردی اجتماعی دانش‌آموزان: این پرسش‌نامه توسط سینها و سینگ^۴ (۱۹۹۳) برای تعیین سازگاری

سازگاری در مدرسه به عنوان یک ساختار چندبعدی است که باید بین چندین نوع آن یعنی سازگاری تحصیلی، اجتماعی و فردی هیجانی تمایز قائل شد (فان و چن، ۲۰۰۱؛ لوآسانی، کرامتی و کدیور، ۱۳۹۷). سازگاری تحصیلی به خواسته‌های محیط آموزشی مثل تکالیف درسی و امتحانات اشاره دارد (ویلدنر، ۲۰۱۴). سازگاری اجتماعی با نحوه برخورد دانش‌آموزان با خواسته‌های واحدهای آموزشی (مثل مسئولیت‌پذیری نسبت به فعالیت‌های اجتماعی) و سازگاری فردی هیجانی به واکنش‌های فرد در مقابله با استرس و فشار (اضطراب، پریشانی و نشانه‌های جسمانی) اشاره دارد. شواهد تحقیق فراوانی درباره نقش مثبت والدین در سازگاری دانش‌آموزان به ویژه در محیط مدرسه وجود دارد (کارباچ و همکاران، ۲۰۱۳). زمانی که والدین کودکان از خودمختاری آن‌ها حمایت کرده و درگیر فعالیت‌های آموزشی آن‌ها می‌شوند، آن‌ها به طور مثبت و مؤثرتری با چالش‌هایی که در مدرسه برایشان رخ می‌دهد، سازگار می‌شوند (وانگ و شیخ‌خلیل، ۲۰۱۴). مشارکت مستمر و پایدار والدین در سه حوزه سازگاری فردی (شایستگی، خودمختاری، انگیزش و انجام تکالیف مدرسه)، سازگاری اجتماعی (همکاری با همکلاسی‌ها، رفتار اجتماعی مطلوب) و سازگاری فردی هیجانی (مثل هیجانات مثبت، کیفیت زندگی و عزت نفس) می‌تواند تأثیرگذار باشد (یانگ و همکاران، ۲۰۱۳). بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که رفتارهای مثبت والدین در برخورد با فرایند تحصیل دانش‌آموزان می‌تواند با پیامدهای مثبت چون سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان در ارتباط باشد.

همچنین تحقیقات دهه‌های گذشته نشان داده‌اند که درگیری تحصیلی والدین نقش مثبتی در کیفیت زندگی تحصیلی و عملکرد دانش‌آموزان در رده‌های سنی مختلف دارد (وکویچ و همکاران، ۲۰۱۳). این درگیری تحصیلی هم می‌تواند در داخل خانه از قبیل گوش دادن به نحوه خواندن یا مطالعه مطالب توسط فرزندان و درگیری تحصیلی در محیط مدرسه از قبیل تعامل والدین معلمان باشد (فرویلند و همکاران، ۲۰۱۳). درگیری تحصیلی والدین سازهای چندبعدی است که شامل رفتارها و نگرش‌های والدین بر کیفیت تحصیلی دانش‌آموزان در خانه و در مدرسه می‌شود (دوفور و همکاران، ۲۰۱۳). حمایت‌های والدین در یادگیری تکالیف درسی در خانه از قبیل نظارت بر تکالیف درسی در کیفیت زندگی تحصیلی و عملکرد آنان در مدرسه تأثیر به‌سزایی دارد (ویلیامز و سانچز، ۲۰۱۳). در طول روابط والد فرزندی، کودکان بیان و ابراز هیجانی والدین در برخورد با مسائل را یاد می‌گیرند و از آن در مسائل بعدی زندگی خود استفاده می‌کنند (بنر و همکاران، ۲۰۱۶). از طریق مشاهده رفتارهای والدین، کودکان مهارت‌های مدیریت هیجان که در شکل‌گیری روابط مثبت اجتماعی و توسعه رفتارهای اجتماعی آنان مهم هستند را فرامی‌گیرند (لینچ و همکاران، ۲۰۱۳). افزون بر این داشتن کنترل هیجانی مناسب از جانب والدین یکی از مهم‌ترین عوامل در پیشگیری رفتارهای اشتباه و نامناسب در خانه و مدرسه

4. Sinha & Singh

فصلنامه پژوهشی

روانشناسی مدرسه و آموزشگاه

تصویر ۱. مدل عملی مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان در حالت تخمین استاندارد

والدین در فعالیت‌های فوق‌برنامه دانش‌آموز، شرکت والدین در گردهمایی‌های مدرسه و ارتباط والد مدرسه مرتبط با مسائل مدرسه‌ای دانش‌آموز استفاده شد. اعتبار خرده‌مقیاس‌ها به روش همسانی درونی به ترتیب برابر با ۰/۸۸، ۰/۸۶، ۰/۸۸ و ۰/۸۸ بود.

نتایج

از ۳۷۱ نفری که به سؤالات پرسش‌نامه جواب داده‌اند، ۱۹۹ نفر (معادل ۵۳/۵ درصد) پسر و ۱۷۲ نفر (۴۶/۵ درصد) دختر بودند. **جدول شماره ۱** میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهشی را نشان می‌دهد.

برای برآورد رابطه ساختاری تأثیر مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان از معادلات ساختاری با استفاده از نرم‌افزار اسمارت PLS.2 استفاده شد. **تصویر شماره ۱** و **جدول شماره ۲** نتایج آزمون فرضیه اصلی به روش معادلات ساختاری را نشان می‌دهند. **تصویر شماره ۱** نمایانگر ضریب استاندارد (R) و رابطه علی پیشنهادشده میان مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان است. **جدول شماره ۲** نیز ضریب استاندارد و ارزش تی را نشان می‌دهد.

جدول شماره ۲ نتایج اجرای مدل ساختاری مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان را نشان

فردی اجتماعی، هیجانی و تحصیلی دانش‌آموزان ساخته شده است (قدسی احقر، ۲۰۰۴). در ایران قدسی احقر فرم ۵۵سؤالی این مقیاس را در نمونه سه‌هزارنفری از دانش‌آموزان مقاطع گوناگون تحصیلی بررسی کرده است. نمره‌گذاری این آزمون به صورت صفر و یک است؛ نمره بالا نشان‌دهنده ناسازگاری و نمره پایین نشان‌دهنده سازگاری است. سازندگان آزمون ضریب پایایی این آزمون را با روش‌های دو نیمه کردن، بازآزمایی و کودر ریچاردسون به ترتیب ۰/۹۳، ۰/۹۵ و ۰/۹۴ به دست آورده‌اند. پایایی خرده‌مقیاس‌های سازگاری اجتماعی، عاطفی، آموزشی و کل به ترتیب ۰/۹۲، ۰/۹۲، ۰/۹۶ و ۰/۹۴ به دست آمده است (احقر، ۲۰۰۴).

پرسش‌نامه درگیری تحصیلی: ابزاری ۴۲ ماده‌ای است که توسط فن و ویلیامز (۲۰۱۰) استفاده شد. این پرسش‌نامه از نوع لیکرت پنج درجه‌ای است که بر همین اساس به صورت متفاوت درجه‌بندی و نمره‌گذاری می‌شود. به علاوه، شامل هشت خرده‌مقیاس اشتیاق والدین، شرکت والدین در فعالیت‌های فوق‌برنامه دانش‌آموز، توصیه‌های والدین، ارتباط والد مدرسه مرتبط با مسائل مدرسه‌ای دانش‌آموز، تماس مدرسه با والدین، شرکت والدین در گردهمایی‌های مدرسه، مقررات خانوادگی و پایگاه اقتصادی اجتماعی است. اعتبار آزمون به روش همسانی درونی در دامنه ۰/۷۱ تا ۰/۷۷ گزارش شده است. در پژوهش آهی و همکاران (۱۳۹۵) از چهار خرده‌مقیاس توصیه‌ها، شرکت

جدول ۱. میانگین، انحراف معیار مشارکت والدین، کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان

متغیرها	میانگین \pm انحراف معیار
مشارکت والدین	۱۲۶/۱۹ \pm ۱۰/۶۱
کیفیت زندگی تحصیلی	۱۳۱/۲۲ \pm ۱۴/۸۶
سازگاری	۳۷/۹۳ \pm ۵/۶۵

فصلنامه پژوهشی

روانشناسی مدرسه و آموزشگاه

جدول ۲. نتایج اجرای مدل ساختاری

فرضیه‌های تحقیق	ضریب استاندارد (R)	t	نتیجه
مشارکت والدین ← کیفیت زندگی تحصیلی	۰/۳۸۶	۱۰/۹۶۹	معنی دار است
مشارکت والدین ← سازگاری	۰/۱۱۹	۴/۳۰۷	معنی دار است

فصلنامه پژوهشی
روانشناسی مدرسه و آموزشگاه

سهم مشارکت تحصیلی والدین در بسیاری از جنبه‌ها و پیامدهای تحصیلی دانش‌آموزان برجسته است. محققان دریافته‌اند که مشارکت والدین بر روی انگیزش، کاهش رفتارهای خشونت‌آمیز در مدرسه، افزایش سازگاری در مدرسه و کیفیت زندگی تحصیلی آنان اثرگذار است (فروند و همکاران، ۲۰۱۸). مشارکت فعال والدین به نوبه خود می‌تواند حالت‌های عاطفی دانش‌آموزان را بهبود بخشد و باعث افزایش احساس مثبت نسبت به یادگیری و پیامدهای رفتاری و تحصیلی بهتر شود. این پیامدهای مثبت بیشتر با حالت انگیزشی درونی همراه است. تحقیقات نشان می‌دهد والدینی که مشارکت تحصیلی بالایی دارند، باعث به وجود آمدن نوعی انگیزه ذاتی در دانش‌آموزان می‌شوند (هون و همکاران، ۲۰۱۶). این رفتارها ارتباط مثبتی با سازگاری، کیفیت زندگی تحصیلی و تاب‌آوری دانش‌آموزان در مواجهه با چالش‌های تحصیلی دارد (لینچ و همکاران، ۲۰۱۳). مشارکت والدین از یکسو سبب می‌شود تا دانش‌آموزان زمان و انرژی کمتری را در مواجهه با مشکلات صرف کنند و از سوی دیگری وابستگی قوی نسبت به مدرسه و به نوعی پیوند با معلمان را در پی دارد (دوفور و همکاران، ۲۰۱۳). این نیز به نوبه خود سبب افزایش سازگاری و کیفیت بیشتر زندگی تحصیلی دانش‌آموزان می‌شود.

همچنین طبق نظریه خودتعیین‌گری دسی و رایان^۵ (به نقل از وکویچ و همکاران، ۲۰۱۳) سه دسته از رفتارهای حمایت‌کننده در زمینه روابط والد فرزندی وجود دارند که زمینه تبیین رفتارهای سازگاری در مدرسه و کیفیت زندگی تحصیلی دانش‌آموزان را فراهم می‌کند. طبق این نظریه اولین بُعد حمایتی والدین، حمایت خودمختاری است. اینکه والدین فرزند خود را به عنوان یک فرد منحصر به فرد و موجودی مستقل در نظر می‌گیرند، به واسطه چنین نگرشی رفتارهایی متناسب با سن فرزند خود انجام می‌دهند، نیازهای او را شناسایی کرده و در جهت رفع آن اقدام می‌کنند. دومین نوع حمایت مشارکت است که شامل تخصیص منابع مهم برای یادگیری کودک می‌شود. نمونه‌ای از این حمایت شامل گذاشتن کودک در یک محیط آموزشی با امکانات تحصیلی بالا و صرف هزینه برای خرید وسایل آموزشی است. سرانجام سومین نوع حمایت ساختاری است که شامل دسته‌ای از رفتارها می‌شود که والدین در آن اطلاعاتی را فراهم

می‌دهد. برای تأیید فرضیه اصلی پژوهش از فرمان Bootstrap-ping نرم‌افزار اسمارت PLS استفاده شد که خروجی حاصل ضرایب تی را نشان می‌دهد. وقتی مقادیر تی در بازه بیشتر از ۱/۹۶+ باشند، بیانگر معنادار بودن پارامتر مربوطه و متعاقباً تأیید فرضیه پژوهشی است. نتایج نشان داد که بین مشارکت والدین با کیفیت زندگی تحصیلی (t=۱۰/۹۶۹، r=۰/۳۸۶) و نیز بین مشارکت والدین با سازگاری دانش‌آموزان (t=۴/۳۰۷، r=۰/۱۱۹) رابطه مثبت و معنی‌داری وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر مشارکت والدین بر کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان انجام شد. نتایج نشان داد که مشارکت والدین تأثیر معنی‌داری بر کیفیت زندگی و سازگاری دانش‌آموزان دارد. همسو با این نتایج ابوالقاسمی، برزگر و رستم‌اوغلی (۱۳۹۳)، وانگ و شیخ‌خلیل (۲۰۱۴)، راتل و همکاران (۲۰۱۷) و هورنلی و بلکول (۲۰۱۸) نشان دادند که مشارکت والدین تأثیر معنی‌داری بر کیفیت زندگی و سازگاری دارد؛ به طوری که زمانی که والدین کودکان از خودمختاری آن‌ها حمایت کرده و درگیر فعالیت‌های آموزشی آن‌ها می‌شوند، آن‌ها به طور مثبت و مؤثرتری با چالش‌هایی که در مدرسه برایشان رخ می‌دهد، سازگار می‌شوند (وانگ و شیخ‌خلیل، ۲۰۱۴). مشارکت مستمر و پایدار والدین در سه حوزه سازگاری فردی (شایستگی، خودمختاری، انگیزش و انجام تکالیف مدرسه)، سازگاری اجتماعی (همکاری با همکلاسی‌ها، رفتار اجتماعی مطلوب) و سازگاری فردی هیجانی (مثل هیجانات مثبت، کیفیت زندگی و عزت نفس) می‌تواند بر این فرایند تأثیرگذار باشد (یانگ و همکاران، ۲۰۱۳)؛ بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که رفتارهای مثبت والدین در برخورد با فرایند تحصیل دانش‌آموزان می‌تواند با پیامدهای مثبت چون سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان در ارتباط باشد. داشتن کنترل هیجانی مناسب از جانب والدین یکی از مهم‌ترین عوامل در پیشگیری رفتارهای اشتباه و نامناسب در خانه و مدرسه بوده و از طرفی دیگر درگیری و مشارکت والدین مثل تعامل با مسئولان و معلمان مدرسه می‌تواند درک والدین از عملکرد کودکان را افزایش دهد (هانگ و گوو، ۲۰۱۵). این رابطه والد فرزندی همچنین با افزایش کارآمدی تحصیلی و کیفیت زندگی تحصیلی و نگرانی و پریشانی کمتر در یادگیری مطالب درسی همراه است (هورنلی و بلکول، ۲۰۱۸).

5. Desi and Ryan

می‌کنند که کودک محیط اطراف خود را پیش‌بینی‌پذیر دانسته و والدین نیز از خودتنظیمی و شایستگی آنان حمایت می‌کنند (هورنلی و بلکول، ۲۰۱۸).

این پژوهش با محدودیت‌هایی مواجه بود. از آنجایی که پژوهش حاضر از نوع همبستگی است؛ بنابراین امکان برقراری روابط علت و معلولی بین متغیرها وجود ندارد. همچنین پژوهش حاضر بر روی دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم آموزش و پرورش ناحیه چهار شهر تبریز انجام گرفته است که در تعمیم‌پذیری نتایج آن بر دانش‌آموزان مقاطع و شهرهای دیگر باید احتیاط کرد. پیشنهاد می‌شود که مشارکت والدین بر زندگی دانش‌آموزان در زمینه‌های تحصیلی افزایش یابد تا از این طریق میزان کیفیت زندگی تحصیلی و سازگاری آن‌ها بهبود یابد.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این تحقیق ملاحظات اخلاقی در نظر گرفته نشده است.

حامی مالی

این تحقیق هیچ گونه کمک مالی از سازمان‌های تأمین مالی در بخش‌های عمومی، تجاری یا غیرانتفاعی دریافت نکرد.

مشارکت نویسندگان

مفهوم‌سازی، نظارت، تحقیق، نگارش - پیش‌نویس اصلی، و نگارش - بررسی، ویرایش، تأمین بودجه و منابع: هر دو نویسنده؛ روش‌شناسی، گردآوری داده‌ها، تجزیه و تحلیل داده‌ها: عیسی برقی.

تعارض منافع

بنابر اظهار نویسندگان این مقاله تعارض منافع ندارد.

منابع فارسی

ابوالقاسمی، ع، برزگر، س، و رستم اوغلی، ز. (۱۳۹۳). اثربخشی آموزش یادگیری خودتنظیمی بر خودکارآمدی و رضایت از زندگی در دانش‌آموزان دارای اختلال ریاضی. *مجله ناتوانی‌های یادگیری*، ۴(۲)، ۶-۱۲. http://jld.uma.ac.ir/article_258.html

لواسانی، م، کرامتی، ه، و کدیور، پ. (۱۳۹۷). اثربخشی بازی درمانی مبتنی بر رویکرد شناختی- رفتاری بر سازگاری اجتماعی و سازگاری تحصیلی دانش‌آموزان با اختلال خواندن. *مجله ناتوانی‌های یادگیری*، ۷(۳)، ۹-۹۱. http://jld.uma.ac.ir/article_629_a35798991c11d7cd4785c9eacbf655c1.pdf?lang=en

References

- Abolghasemi, A., Barzegar, S., & Rostamoghli, Z. (2015). [The effectiveness of self-regulation learning training on academic motivation and self-efficacy of students with mathematics disorder (Persian)]. *Journal of Learning Disabilities*, 4(2), 6-21. http://jld.uma.ac.ir/article_258_0.html?lang=en
- Benner, A. D., Boyle, A. E., & Sadler, S. (2016). Parental involvement and adolescents' educational success: The roles of prior achievement and socioeconomic status. *Journal of Youth and Adolescence*, 45(6), 1053-64. [DOI:10.1007/s10964-016-0431-4] [PMID]
- Ceballo, R., Maurizi, L. K., Suarez, G. A., & Aretakis, M. T. (2014). Gift and sacrifice: Parental involvement in Latino adolescents' education. *Cultural Diversity and Ethnic Minority Psychology*, 20(1), 116. [DOI:10.1037/a0033472] [PMID]
- Dufur, M. J., Parcel, T. L., & Troutman, K. P. (2013). Does capital at home matter more than capital at school? Social capital effects on academic achievement. *Research in Social Stratification and Mobility*, 31, 1-21. [DOI:10.1016/j.rssm.2012.08.002]
- Fan, X., & Chen, M. (2001). Parental involvement and students' academic achievement: A meta-analysis. *Educational Psychology Review*, 13(1), 1-22. [DOI:10.1023/A:1009048817385]
- Fan, W., Williams, C. M. (2010). The effects of parental involvement on students' academic self-efficacy, engagement and intrinsic motivation. *Educational Psychology*, 30(1), 53-74. <https://doi.org/10.1080/01443410903353302>
- Freund, A., Schaedel, B., Azaiza, F., Boehm, A., & Lazarowitz, R. H. (2018). Parental involvement among Jewish and Arab parents: Patterns and contextual predictors. *Children and Youth Services Review*, 85, 194-201. [DOI:10.1016/j.childyouth.2017.12.018]
- Froiland, J. M., Peterson, A., & Davison, M. L. (2013). The long-term effects of early parent involvement and parent expectation in the USA. *School Psychology International*, 34(1), 33-50. [DOI:10.1177/0143034312454361]
- Goodall, J., & Montgomery, C. (2014). Parental involvement to parental engagement: a continuum. *Educational Review*, 66(4), 399-410. [DOI:10.1080/00131911.2013.781576]
- Hoehn, J., Foxen-Craft, E., Pinder, W., & Dahlquist, L. M. (2016). *The role of parents in promoting children's adjustment to chronic illness. In Child and Adolescent Resilience Within Medical Contexts* (pp. 105-119). Cham: Springer. [DOI:10.1007/978-3-319-32223-0_6]
- Hornby, G., & Blackwell, I. (2018). Barriers to parental involvement in education: An update. *Educational Review*, 70(1), 109-19. [DOI:10.1080/00131911.2018.1388612]
- Huang, G. H. C., & Gove, M. (2015). *Confucianism, Chinese families, and academic achievement: Exploring how confucianism and Asian descendant parenting practices influence children's academic achievement. In Science Education in East Asia* (pp. 41-66). Springer, Cham. [DOI:10.1007/978-3-319-16390-1_3]
- Jia, R., Kotila, L. E., Schoppe-Sullivan, S. J., & Kamp Dush, C. M. (2016). New Parents' Psychological Adjustment and Trajectories of Early Parental Involvement. *Journal of Marriage and Family*, 78(1), 197-211. [DOI:10.1111/jomf.12263] [PMID] [PMCID]
- Karbach, J., Gottschling, J., Spengler, M., Hegewald, K., & Spinath, F. M. (2013). Parental involvement and general cognitive ability as predictors of domain-specific academic achievement in early adolescence. *Learning and Instruction*, 23, 43-51. [DOI:10.1016/j.learninstruc.2012.09.004]
- Lavasani, M., Karamati, M., & Kadivar, P. (2018). [Effectiveness of cognitive-behavioral play therapy on social adjustment and educational adaptability of students with reading disorder (Persian)]. *Journal of Learning Disabilities*, 7(3), 91-109. <https://www.sid.ir/en/journal/ViewPaper.aspx?ID=748105>
- Lynch, A. D., Lerner, R. M., & Leventhal, T. (2013). Adolescent academic achievement and school engagement: An examination of the role of school-wide peer culture. *Journal of Youth and Adolescence*, 42(1), 6-19. [DOI:10.1007/s10964-012-9833-0] [PMID]
- McCoy, K. P., George, M. R., Cummings, E. M., & Davies, P. T. (2013). Constructive and destructive marital conflict, parenting, and children's school and social adjustment. *Social Development*, 22(4), 641-62. [DOI:10.1111/sode.12015] [PMID] [PMCID]
- Parent, J., Jones, D. J., Forehand, R., Cuellar, J., & Shoulberg, E. K. (2013). The role of coparents in African American single-mother families: The indirect effect of coparent identity on youth psychosocial adjustment. *Journal of Family Psychology*, 27(2), 252. [DOI:10.1037/a0031477] [PMID] [PMCID]
- Ahgar, Q. (2004). *Standardization of social adjustment questionnaire*. Research Plan. [No data] [Link not Found]
- Ratelle, C. F., Duchesne, S., & Guay, F. (2017). Predicting school adjustment from multiple perspectives on parental behaviors. *Journal of Adolescence*, 54, 60-72. [DOI:10.1016/j.adolescence.2016.11.008] [PMID]
- Sinha, E., & Singh, A. (1993). *High School Student Adjustment Questionnaire Guide* [A. Karami, Persian trans.]. Tehran: Sina Equip Psychiatric Institute.
- Vukovic, R. K., Roberts, S. O., & Green Wright, L. (2013). From parental involvement to children's mathematical performance: The role of mathematics anxiety. *Early Education & Development*, 24(4), 446-67. [DOI:10.1080/10409289.2012.693430]
- Wang, M. T., Hill, N. E., & Hofkens, T. (2014). Parental involvement and African American and European American adolescents' academic, behavioral, and emotional development in secondary school. *Child Development*, 85(6), 2151-68. [DOI:10.1111/cdev.12284]
- Wang, M. T., & Sheikh-Khalil, S. (2014). Does parental involvement matter for student achievement and mental health in high school? *Child Development*, 85(2), 610-25. [DOI:10.1111/cdev.12153] [PMID]
- Wilder, S. (2014). Effects of parental involvement on academic achievement: A meta-synthesis. *Educational Review*, 66(3), 377-97. [DOI:10.1080/00131911.2013.780009]
- Williams, T. (1981). The quality of school life. Australia: ERIC. <https://eric.ed.gov/?id=ED208523>
- Williams, T. T., & Sánchez, B. (2013). Identifying and decreasing barriers to parent involvement for inner-city parents. *Youth & Society*, 45(1), 54-74. [DOI:10.1177/0044118X11409066]
- Young, C., Austin, S., & Growe, R. (2013). Defining parental involvement: Perception of school administrators. *Education*, 133(3), 291-7. <https://www.semanticscholar.org/paper/Defining-Parental-Involvement%3A-Perception-of-School-Young-Austin/d325fb2bc-f6699408527e842166e722fe8e60f81>